

Diàleg: «SAE aeroport de Reus: un repte estratègic al Camp de Tarragona». Fòrum Territori i Urbanisme. SCOT. 18.9.2013

Ponència Oriol Monclús Majó

Els nodes d'infraestructures i la definició dels no usos com a elements clau de la proposta de SAE de l'Aeroport de Reus.

Per la seva especial centralitat, l'aeroport de Reus ha estat motiu d'un intens debat territorial per una potencial intermodalitat. Tanmateix, les decisions adoptades per als nous corredors ferroviaris no han considerat prou aquesta realitat que, amb el temps, s'ha refermat extraordinàriament valuosa, fent redibuixar circumstàncies poc encertades i proposant noves actuacions en la línia d'interconnectar correctament aquest important node. Cal entendre l'aeroport de Reus no tan sols com un punt de confluència de fluxos, també com una àrea dinamitzadora econòmicament i socialment, candidat a ésser un protagonista en la vertebració territorial del Camp de Tarragona i com a exponent destacat en la projecció nacional i internacional d'aquest territori.

La presència d'un node d'infraestructures molt potent (port, aeroport, xarxa viària i ferroviària per a passatgers i mercaderies) denota la importància del Camp de Tarragona i possibilita l'aposta per a la valoració del territori sobre la base de la intermodalitat, creant, a més, un node que propiciï una nova centralitat en l'àmbit. Els projectes existents en marxa en localitzacions properes no han d'impedir apostar per una nova àrea dinamitzadora. Aquesta ha de ser complementària, sobretot tenint en compte l'existència d'un nou node d'infraestructures molt potent que permetrà a la nova àrea tenir una projecció més regional i europea, a més de trencar la dinàmica municipalista i potenciar la conurbació del Camp.

La zona d'intervenció per al SAE de l'aeroport de Reus es troba en la confluència de quatre municipis, entre Reus, Tarragona, la Canonja i Constantí, situat a l'entorn de la projectada Estació Central del Camp de Tarragona, entre l'aeroport de Reus i l'AP-7. Es tracta d'un enclavament estratègic no solament pel conjunt d'infraestructures que té al voltant sinó perquè geogràficament s'ubica en el nucli d'una nova centralitat potencial del Camp de Tarragona. L'àmbit destaca per la seva alta densitat de població i per l'elevada concentració d'activitat econòmica. Entre les activitats, cal ressaltar la importància del sector de la química, concentrada en el polígon sud i essent el principal pol de la química del sud d'Europa. D'altra banda, també s'ha de destacar el creixent pes del sector serveis, sobretot pel que fa al turisme amb la marca Costa Daurada i el complex d'Oci de Port Aventura, així com també la importància del sector logístic amb les iniciatives del CIM del Camp i, sobretot, de la ZAL del port de Tarragona, amb futura connexió ferroviària d'ample europeu.

Diàleg: «SAE aeroport de Reus: un repte estratègic al Camp de Tarragona». Fòrum Territori i Urbanisme. SCOT. 18.9.2013

Ponència Oriol Monclús Majó

La potencialitat de l'emplaçament del SAE de l'Aeroport de Reus contrasta amb les mancances derivades dels instruments de gestió existents per a dissenyar, executar i desenvolupar una operació estratègica d'aquestes característiques. Aquest fet comporta que la proposta s'hagi de fonamentar en una doble vessant de proposta de planejament i de promoció econòmica, en ambdós casos amb la implicació dels principals actors socioeconòmics del territori.

La necessitat de no repetir esquemes que no poden donar una ràpida resposta a les necessitats d'un territori es manifesta especialment en aspectes com la definició dels usos admesos en el SAE Aeroport de Reus. És per això que la nostra proposta estableix uns usos prioritaris d'acord al contingut de les determinacions del planejament territorial. Tanmateix, i per tal de no limitar en excés el seu desenvolupament, incidim en l'establiment d'uns "no usos" o usos no desitjats i, per tant, prohibits per a l'àmbit, de manera que es projecten com a directrius que siguin aplicables i a la vegada no perdin la seva vigència, amb independència del moment temporal en què s'iniciï la implantació efectiva de la proposta.

D'aquesta manera, s'estableixen com a usos prioritaris els vinculats a usos de tipus terciari (activitats de tipus comercial i les de serveis), de comunicacions (comprèn aquelles infraestructures de serveis tècnics i mediambientals així com serveis vinculats al transport ferroviari i rodat), equipaments comunitaris i espais lliures. Pel que fa als "no usos" plantejats, aquests són els residencials, els industrials i d'emmagatzematge així com els rurals.

Amb aquesta proposta s'incideix, a nivell urbanístic, més en els usos prohibits deixant més flexibilitat als usos admissibles. En aquest sentit, es pretén evitar que la tramitació d'una operació de transformació urbanística, des de l'inici de l'elaboració del planejament fins a la seva execució efectiva, no suposi una pèrdua de vigència de les previsions realitzades a l'inici del desenvolupament urbanístic.